

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2015-12-31

Istatymas paskelbtas: Lietuvos aidas 1991, Nr. [67-0](#); Žin. 1991, Nr. [11-274](#), i. k. 0911010ISTA00I-1163

Nauja redakcija nuo 2007-01-01:

Nr. [X-616](#), 2006-05-25, Žin. 2006, Nr. 65-2382 (2006-06-10), i. k. 1061010ISTA000X-616

LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ VALSTYBINIUS GAMTOS IŠTEKLIUS ĮSTATYMAS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato valstybinių gamtos išteklių, kurie pagal šį įstatymą yra mokesčio objektas, apmokestinimo mokesčiu už valstybinius gamtos išteklius ir ginčų nagrinėjimo tvarką.

2 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – ekonominėmis priemonėmis skatinti gamtos išteklių naudotojus taupiai ir efektyviai naudoti valstybinius gamtos išteklius, kompensuoti gamtos išteklių tyrimo ir priemonių jų kiekiui bei kokybei išsaugoti valstybines išlaidas.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Gamtos išteklių išgavimas (naudojimas)** – medžiojimas, naudingų iškasenų kasimas ar gamtos išteklių paėmimas iš aplinkos kitokiu būdu.

2. **Medžiojamų gyvūnų ištekliai** – laukiniai gyvūnai, kurie Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse yra priskirti medžiojamiesiems.

3. **Medžioklės plotai** – žemės, miškų ir vandens telkiniai plotai, kuriuose Medžioklės įstatymo nustatyta tvarka gali būti medžiojama.

4. **Naudingosios iškasenos** – žemės gelmėse esančios gamtinės mineralinės medžiagos, kurios tinkamos naudoti gamyboje ar kitoms reikmėms.

4 straipsnis. Mokesčio objektas

Mokesčio objektas yra šie išgaunami valstybiniai gamtos ištekliai:

1) naudingosios iškasenos, nurodytos šio įstatymo 1 priede, išskyrus angliavandenilius ir durpes, naudojamas gydymo įstaigose;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

2) vanduo ir statybinis gruntas, nurodyti šio įstatymo 2 priede;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

3) medžiojamieji gyvūnai, apmokestinami pagal medžioklės plotų kategorijas, nurodytas šio įstatymo 3 priede.

5 straipsnis. Mokesčio mokėtojai

1. Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius, išskyrus mokesčių už medžiojamų gyvūnų išteklius, mokėtojai yra fiziniai ir juridiniai asmenys, išgaunantys šiuo įstatymu apmokestinamus valstybinius gamtos išteklius, kuriems išgauti reikalingas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo, kitų teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas.

2. Mokesčio už medžiojamų gyvūnų išteklius mokėtojai yra fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys leidimą naudoti medžiojamų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienete pagal Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymą, išskyrus biologinio profilio mokslo ir mokymo įstaigas, vykdančias laukinės gyvūnijos, jos gyvenamosios aplinkos ir medžioklės mokslinius tyrimus.

6 straipsnis. Mokesčio tarifų nustatymas ir jų indeksavimas

1. Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius tarifai nustatyti šio įstatymo 1, 2 ir 3 prieduose.
2. Už nedeklaruotą ar deklaruotą mažesnį negu išgautas gamtos išteklių kiekį ir (ar) be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį taikomas didesnis mokesčio tarifas. Jis apskaičiuojamas šio įstatymo 1, 2 ir 3 prieduose nustatytus tarifus dauginant iš koeficiente 10.
3. Šio įstatymo 1 ir 2 prieduose nustatyti tarifai mokesčio mokėtojo indeksuojami pagal Lietuvos statistikos departamento skelbiamą mokestinio ketvirčio vartotojų kainų indeksą. Kainų indeksas nustatomas palyginus mokestinio ketvirčio antrojo mėnesio kainas su 2005 metų gruodžio mėnesio kainomis.
4. Šio įstatymo 3 priede nustatyti tarifai mokesčio mokėtojo indeksuojami pagal Lietuvos statistikos departamento skelbiamą mokestinių metų vartotojų kainų indeksą. Kainų indeksas nustatomas palyginus mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas su 2005 metų gruodžio mėnesio kainomis.
5. Indeksavimo koeficientas, kurį taikant indeksuojami mokesčio už valstybinius gamtos išteklius tarifai, nustatomas vartotojų kainų indeksą dalijant iš šimto.

6. Indeksuoti mokesčio tarifai, išskyru mokesčio už medžiojamų gyvūnų išteklius tarifus, įsigalioja nuo kiekvieno mokestinio ketvirčio, kurio mokesčis deklaruojamas, pradžios. Indeksuoti mokesčio už medžiojamų gyvūnų išteklius tarifai įsigalioja nuo kalendorinių metų, kurių mokesčis deklaruojamas, pradžios.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

Nr. [XI-1818](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 161-7617 (2011-12-29), i. k. 1111010ISTA0XI-1818

7 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir mokėjimo tvarka

1. Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius, išskyru mokesčių už medžiojamų gyvūnų išteklius, mokestinis laikotarpis yra kalendorinis ketvirtis. Mokesčio už medžiojamų gyvūnų išteklius mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1818](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 161-7617 (2011-12-29), i. k. 1111010ISTA0XI-1818

2. Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius, išskyru mokesčių už medžiojamų gyvūnų išteklius, mokėtojai, mokestinio laikotarpio mokesčio deklaracijoje taikydami indeksuotą šio įstatymo 1 ar 2 prieduose nustatytą tarifą, apskaičiuoja ir moka mokesčių už visą per tą mokestinį laikotarpių išgautą gamtos išteklių kiekį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

3. Mokesčio už medžiojamų gyvūnų išteklius mokėtojai, mokestinio laikotarpio mokesčio deklaracijoje taikydami indeksuotą šio įstatymo 3 priede nustatytą mokesčio už medžiojamų gyvūnų išteklius tarifą pagal medžioklės plotų kategorijas, apskaičiuoja ir moka mokesčių už per mokestinį laikotarpių mokesčio mokėtojui suteiktą (leistą) naudoti atitinkamos kategorijos medžioklės plotų dydį.

4. Mokesčio mokėtojai, mokestiniams laikotarpiui pasibaigus, privalo užpildyti mokesčio už valstybinius gamtos išteklius deklaracijas ir jas pateikti tai teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai, kurios veiklos teritorijoje jie yra arba privalo būti įregistruoti mokesčio mokėtojais, ir sumokėti mokesčių už valstybinius gamtos išteklius per kalendorinį mėnesį, einantį po mokestinio laikotarpio, kurio mokesčis deklaruojamas, pabaigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

Nr. [XI-1818](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 161-7617 (2011-12-29), i. k. 1111010ISTA0XI-1818

5. Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius deklaracijos formą, jos pildymo ir pateikimo tvarką nustato Aplinkos ministerija kartu su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos.

8 straipsnis. Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius mokėjimo kontrolė

1. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos pagal mokesčio mokėtojų pateiktas deklaracijas bei Aplinkos ministerijos ar jų įgaliotų institucijų tikrinimo dokumentus kontroliuoja, ar laiku sumokamas mokesčis, išieško nesumokėtą mokesčį ir su juo susijusias sumas.

2. Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos kontroliuoja, ar teisingai apskaičiuojamas ir deklaruojamas mokesčis už valstybinius gamtos išteklius.

3. Aplinkos ministerijos įgaliotas institucijos pagal kompetenciją mokesčio patikrinimo rezultatus įformina bei juos patvirtina Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

4. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos, taip pat Aplinkos ministerija ar jos įgaliotas institucijos keičiasi mokesčiu už valstybinius gamtos išteklius administruoti reikalinga informacija. Keitimosi mokesčio už valstybinius gamtos išteklius informacija tvarką nustato Aplinkos ministerija, suderinusi su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos.

9 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos ir teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų, Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotų institucijų veiksmai arba neveikimas taikant ši įstatymą gali būti skundžiami pagal Administracinių bylų teisenos įstatymą, jeigu nenustatyta kitaip.

10 straipsnis. Mokesčio sumokėjimas, išieškojimas ir grąžinimas

1. Nesumokėtas mokesčis už valstybinius gamtos išteklius sumokamas arba išieškomas, delspinigiai skaičiuojami Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Permokėta mokesčio už valstybinius gamtos išteklius suma Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka grąžinama (įskaitoma).

11 straipsnis. Mokesčio įskaitymas

1. Mokesčis už valstybinius gamtos išteklius, išskyrus mokesčių už medžiojamų gyvūnų išteklius, įskaitomas: 80 procentų – į valstybės biudžetą, o 20 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami gamtos ištekliai, biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialajai programai finansuoti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-835](#), 2014-04-17, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04869

2. Mokesčis už medžiojamų gyvūnų išteklius įskaitomas: 70 procentų mokesčio už medžiojamų gyvūnų išteklius – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami medžiojamų gyvūnų ištekliai, biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialajai programai finansuoti, o 30 procentų – į valstybės biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas Aplinkos apsaugos rėmimo programai finansuoti.

3. Didžesnio tarifo mokesčis už valstybinius gamtos išteklius įskaitomas: 90 procentų – į valstybės biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas Aplinkos apsaugos rėmimo programai finansuoti, o 10 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami gamtos ištekliai, biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialajai programai finansuoti.

4. Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšos naudojamos Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatyme, o šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos savivaldybių biudžetų lėšos – Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatyme numatytiems tikslams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1658](#), 2008-07-01, Žin., 2008, Nr. 81-3170 (2008-07-17), i. k. 1081010ISTA00X-1658

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKAS

V. LANDSBERGIS

Vilnius, 1991 m. kovo 21 d.
Nr. I-1163

Lietuvos Respublikos
mokesčio už valstybinius
gamtos išteklius įstatymo
1 priedas

MOKEČIO UŽ NAUDINGĄSIAS IŠKASENAS TARIFAI

Eil. Nr.	Ištekliai	Matavimo vnt.	Tarifas (Eur)
1.	Anhidritas	m ³	1,45
2.	Dolomitas	m ³	0,72
3.	Durpės	m ³	0,58
4.	Gintaras	kg	20,22
5.	Klintis	m ³	0,61
6.	Kreidos mergelis	m ³	0,65
7.	Molis: devono periodo triaso periodo kitas	m ³	0,63 0,61 0,37
8.	Opoka	m ³	0,52
9.	Sapropelis	m ³	0,25
10.	Smėlis moliui liesinti	m ³	0,35
11.	Smėlis stiklui gaminti	m ³	1,16
12.	Smėlis silikatiniams dirbiniams	m ³	0,32
13.	Kitas smėlis	m ³	0,28
14.	Žvyras	m ³	0,32

Priedo pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

Nr. [XI-1818](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 161-7617 (2011-12-29), i. k. 1111010ISTA0XI-1818

Nr. [XII-1196](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-15, i. k. 2014-14127

Lietuvos Respublikos
mokesčio už valstybinius
gamtos išteklius įstatymo
2 priedas

MOKESČIO UŽ VANDENĮ IR STATYBINĮ GRUNTĄ TARIFAI

Eil. Nr.	Ištekliai	Tarifas (Eur/m ³)
1.	Požeminis vanduo, išskyrus mineralinį: a) vandens tiekėjo tiekiamas namų ūkio reikmėms ir patalpų šildymui; b) juridinių asmenų naudojamas komerciniams tikslams, supilstytas į tarą; c) kitas (a ir b punktuose nenurodytas) požeminis vanduo	0,02 3,13 0,07
2.	Mineralinis vanduo, išskyrus mineralinį vandenį, naudojamą gydymo įstaigose	3,13
3.	Mineralinis vanduo, naudojamas gydymo įstaigose	1,56
4.	Paviršinis vanduo pramonei ir žemės ūkiui	0,002
5.	Paviršinis vanduo kondensaciniems šiluminėms elektrinėms aušinti	0,0002
6.	Paviršinis vanduo žuvininkystei	0,0001
7.	Paviršinis vanduo hidroenergetikai	0,00001
8.	Paviršinis vanduo atominei elektrinei	0,0003
9.	Statybinis gruntas	0,19

Priedo pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

Nr. [XI-1818](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 161-7617 (2011-12-29), i. k. 1111010ISTA0XI-1818

Nr. [XII-1196](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-15, i. k. 2014-14127

Lietuvos Respublikos
mokesčio už valstybinius
gamtos išteklius įstatymo
3 priedas

**MOKESČIO UŽ MEDŽIOJAMUOSIUS GYVŪNUS TARIFAI PAGAL
MEDŽIOKLĖS PLOTŲ KATEGORIJAS**

Medžioklės plotų kategorijos pagal tinkamumą medžiojamiesiems gyvūnams gyventi bei veistis		Metinis mokesčio tarifas (Eur/ha)
Kategorija	Charakteristika	
I	Lapuočių ir mišrūs lapuočių su spygliuočiais medynai (spygliuočių – iki 50 procentų)	0,52
II	Mišrūs spygliuočių su lapuočiais medynai (lapuočių – nuo 25 iki 50 procentų)	0,35
III	Mišrūs spygliuočių su nedidele lapuočių priemaiša medynai (lapuočių – nuo 11 iki 24 procentų)	0,26
IV	Gryni pušynai su ne didesne kaip 10 procentų kitų medžių rūsių priemaiša	0,13
V	Laukai (žemės ūkio naudmenos ir krūmynai) Marijampolės apskrityje	0,08
VI	Laukai (žemės ūkio naudmenos ir krūmynai) kitoje Lietuvos Respublikos dalyje	0,07
VII	Vandens telkiniai	0,03

Priedo pakeitimai:

Nr. [XII-1196](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-15, i. k. 2014-14127

Lietuvos Respublikos mokesčio už
valstybinius gamtos išteklius įstatymo
4 priedas

4 priedas neteko galios nuo 2010-01-01

Priedo pakeitimai:

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1313](#), 1996-04-30, Žin., 1996, Nr. 46-1108 (1996-05-17), i. k. 0961010ISTA00I-1313

Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 7, 9, 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-2028](#), 2000-10-12, Žin., 2000, Nr. 90-2775 (2000-10-27), i. k. 1001010ISTAIII-2028

Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1093](#), 2002-09-19, Žin., 2002, Nr. 96-4170 (2002-10-04), i. k. 1021010ISTA0IX-1093

Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 3, 4, 6, 7, 11 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1609](#), 2003-06-10, Žin., 2003, Nr. 61-2762 (2003-06-27), i. k. 1031010ISTA0IX-1609

Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-616](#), 2006-05-25, Žin., 2006, Nr. 65-2382 (2006-06-10), i. k. 1061010ISTA000X-616

Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymo pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1658](#), 2008-07-01, Žin., 2008, Nr. 81-3170 (2008-07-17), i. k. 1081010ISTA00X-1658

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-400](#), 2009-07-23, Žin., 2009, Nr. 93-3989 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-400

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 4, 6, 7 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo bei 4 priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1120](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7104 (2010-11-27), i. k. 1101010ISTA0XI-1120

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1818](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 161-7617 (2011-12-29), i. k. 1111010ISTA0XI-1818

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 6, 7 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo ir papildymo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-835](#), 2014-04-17, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04869

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 11 straipsnio pakeitimo
įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1196](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-15, i. k. 2014-14127

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo
įstatymas